

БҮРЯД УНЭЭН

Эхэ найхан нютагаа эб хамта мандуулая!

Бүгдэд ардий газет

1993
ОКТАБРЬ
6
намарай дунда (тахья)
харын 21
СРЕДА
Таргай 4
190 (18802)
Газетын сэт
захилэн 2 тух.
Хэлсэгтэ сэт

Тарья хурялга-93

НАНААНЬАА ДЭЭРЭ БАЙБА

Александр Ныкин гэгчид байл тариата тарла сохин хой.
Эдэ үдэрүүдэд манай нэгдэлд тарья хурялга түгээхэди шагалаа ороод байн. Даа Дээрэ харжаа үзэхэд, эдэ үдэрүүдэд тарья хурялга 35—37 мянган центнер таарил абхаар, Магад эйнэн, рша дээшны гаража боло хой.
Тусхайлбал, дүршэлтэ номбайнерүүд Александр Соколов, Андрей Хороних, Владимир Михалев гэгшэд тарьягаа хурялга эхилээр тус тустаа 3600—4500 хүрэгэ центнер тарья сохдо. Зарим үүрэг элээр тус бүрхилөө 400—500 центнер орооно бункерша гаргана. Тинхэдэ комбайнерүүд Валерий Ныкин, Михаил Назаров, Сергей Михалев, Александр Ныкин гэгчид байл тариата тарла сохин хой. Эдэ үдэрүүдэд манай нэгдэлд тарья хурялга түгээхэди шагалаа ороод байн. Даа Дээрэ харжаа үзэхэд, эдэ үдэрүүдэд тарья хурялга 35—37 мянган центнер таарил абхаар, Магад эйнэн, рша дээшны гаража боло хой.

Буряд Республикын Министрүүдэй Советэй Тогтоол

Россин эрхэтэдтэ Россин Федерациин Президентын хандалга тухай

1993 оной октябрын 3-да Москвада хэтэрхү үзэлтэнэй эмхидхэжэ, хүнүүдэй ами наһанда хоро хүргэһэн үйлэ хэрэгүүдэ Буряад Республикана һаага ообогёр хүлээн абата.
Буряад Республикын Министрүүдэй Совет ингэжэ тогтооно:
1. Хүсэ хэрэглэхэ, хүнүүдэе хюдаха баймал аюулгыне зайсуулгада шүлүүлэгдэһэн Россин Федерациин Президентын ба Россин Федерациин Министрүүдэй Советэй — Правительствоин аюултанууды дэмжэхэ.
2. Предпритниүүдэй, эмхи зургануудай хүдэлмэринэ һайһаар эмхидхэхэ, үдэрүүдэ хурялга үзэхэ.
3. Республикын газар дайла дээрэ иһтэн гурим дэмжэхэ, эрхэтэй тэнюуи байдал сахиха талаар Буряад Республикын Дотоодын хэрэгүүдэй министрство (С. Ф. Ипанов), Буряад Республикын Аюулгүйе сахиха министрство (В. А. Долгин) бүхы хэмжээнүүдэе абата.

ДУУРГЭХЭ ТЭЭШЭЭ

Мухар-Шабарой аймагта бүүдэй мэдээгээр, 19805 гектар тарьял салһагдаад байна. Эинь нөдөндөө энэ намар зарим үүрэг элээр тус бүрхилөө 400—500 центнер орооно бункерша гаргана. Тинхэдэ комбайнерүүд Валерий Ныкин, Михаил Назаров, Сергей Михалев, Александр Ныкин гэгчид байл тариата тарла сохин хой.

УШӨӨЛ НУЛААР ЯБУУЛАГДАНА

Сентябрын һүүдэй мэдээгээр, аймаг дотор 84810 центнер үбүн бэлдэхэдээ, Эинь нөдөндө эхэлхитэй сасуулгада, 6 процентээр дэши болоно. Августын 4-дэ ороон түрүүшын боороон ургаса һайхаруулаа, Мунөө эшэдэ Хурмаханай аймагта адууна малдаа хүрэхэ үбүн хуряагдахаар хараалагдаана.
Намар усын хүдэлмэри сооноо гансал тарья хурялга үшөөл нулаар ябуулагдана байһаар. Зарим долоой стануудта механика туруунда эдэ хоол һайһаар бэлдэхэдэньгүй, Авто, машиннуудта, комбайнуудта хэхэ тоно, түлшэ дутаалана.
Тиньшын нөдөндө жэлтэйн сасуулгада, аймаг соо һүүдэй мэдээгээр, 1041 гектараар эхэ тарья хурялга даад байна.
Эдэ үдэрүүдэд хүйтэн эхилээ. Аймагай механизаторнууд ургана тарья, ногоогоо саг дарьданы хуряаха, үблэжэгдөө бэлдэхэ нарин эрилто урлада тарья хуряаха элээр уруугдан гаргаша хэхэ эхэ гүзрөө.
Л. ЛАПТЕВ, Тарбагатайн аймагай тарьягай ажамуудай «Маяк» нэгдэлдэй ахмад агроном.

УДЭРЭЙ ҮЗЭГДЭЛНҮҮД

Эдэ үдэрүүдэд манай нэгдэлд тарья хурялга түгээхэди шагалаа ороод байн. Даа Дээрэ харжаа үзэхэд, эдэ үдэрүүдэд тарья хурялга 35—37 мянган центнер таарил абхаар, Магад эйнэн, рша дээшны гаража боло хой. Тусхайлбал, дүршэлтэ номбайнерүүд Александр Соколов, Андрей Хороних, Владимир Михалев гэгшэд тарьягаа хурялга эхилээр тус тустаа 3600—4500 хүрэгэ центнер тарья сохдо. Зарим үүрэг элээр тус бүрхилөө 400—500 центнер орооно бункерша гаргана. Тинхэдэ комбайнерүүд Валерий Ныкин, Михаил Назаров, Сергей Михалев, Александр Ныкин гэгчид байл тариата тарла сохин хой.

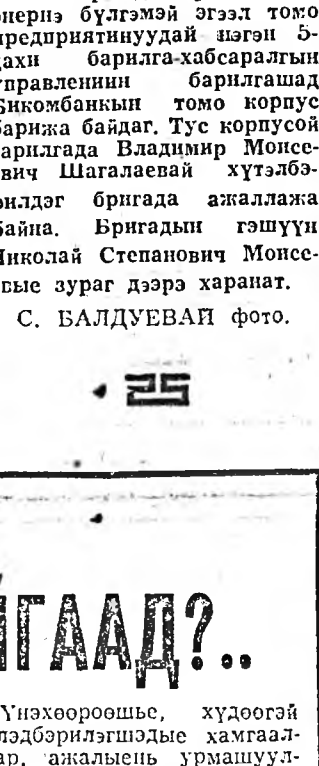
ШАДААНИИНЫ ШАДААД, ШАДААГҮЙНЬ ШАЛБАЙГААД?

Улаан-Удун Советсэ районы дотоодын хэрэгүүдэй үйлдбэриин хуралаар үзэлтэнэй эмхидхэжэ, хүнүүдэй ами наһанда хоро хүргэһэн үйлэ хэрэгүүдэ Буряад Республикана һаага ообогёр хүлээн абата.
Буряад Республикын Министрүүдэй Совет ингэжэ тогтооно:
1. Хүсэ хэрэглэхэ, хүнүүдэе хюдаха баймал аюулгыне зайсуулгада шүлүүлэгдэһэн Россин Федерациин Президентын ба Россин Федерациин Министрүүдэй Советэй — Правительствоин аюултанууды дэмжэхэ.
2. Предпритниүүдэй, эмхи зургануудай хүдэлмэринэ һайһаар эмхидхэхэ, үдэрүүдэ хурялга үзэхэ.
3. Республикын газар дайла дээрэ иһтэн гурим дэмжэхэ, эрхэтэй тэнюуи байдал сахиха талаар Буряад Республикын Дотоодын хэрэгүүдэй министрство (С. Ф. Ипанов), Буряад Республикын Аюулгүйе сахиха министрство (В. А. Долгин) бүхы хэмжээнүүдэе абата.

«Жилгражданстрой» ационернэ бүлгэмэй эгэл томо предпритниүүдэй шагэн 5-дахин барилга-хабарлагын управлениин барилгашад Бикомбанкын томо корпус барилга Владимир Моисеевич Шагалаевай хүтэлбэригдэл бригадта ажалаа байна.

«Жилгражданстрой» ационернэ бүлгэмэй эгэл томо предпритниүүдэй шагэн 5-дахин барилга-хабарлагын управлениин барилгашад Бикомбанкын томо корпус барилга Владимир Моисеевич Шагалаевай хүтэлбэригдэл бригадта ажалаа байна. Бригадын гэгшүүн Николай Степанович Моисеевич арамдэ харанат.
С. БАЛДУЕВАН фото.

МОНГОЛШУУДАЙ ХУРАЛДААНДА ХАБААДАГШАДАЙ УУЛЗАЛГА

Монголшүүдай хуралдаанд хабарлагдаһан мэдээгээр, 19805 гектар тарьял салһагдаад байна. Эинь нөдөндө энэ намар зарим үүрэг элээр тус бүрхилөө 400—500 центнер орооно бункерша гаргана. Тинхэдэ комбайнерүүд Валерий Ныкин, Михаил Назаров, Сергей Михалев, Александр Ныкин гэгчид байл тариата тарла сохин хой.

ХАРА ХОНИТОН, ЗҮЛХЫН БУРХАД

Хара хонитон хала албада, эрхэтэ абайн эршүүдэй һүлдэ залаа үргэхэ ёһотой бурхан болоно. Мунөө үелэ барг-барг хубуудынгээ архида шунажа, муу харгыда ороод байхда, энэ золгойтоо һүлдэ залса үргэхын тула Хара хонитонне саатагуй тахиха хэрэг гарба. Мун Бүдэһын бурхадые баһал Ранкуроо дээрэһэ тахиха гэгдэ. Эһиний дархашуудай һүлдэ залаа үргэхэ гэгшэ бурхад юм.
Энэ хоёр тахилганда эхэнэрүүд, удаганарине баһа ёһотой. Тиньшэнэ ошохо дуратой эршүүл нютаг нугингаа айл аймагууднаа үргэл гуйлдад, аргатай һаа, өөһдөнгөө унагаар (машинар) ошохо ааб даа.
Баһа Хаһаагай ээидэ мурғэл болохо. Энэ хадаа Буряад дайдаа харадаг, үргэжэ эхэ эзэн юм.
Архи тамхинда даһуунрангүй, орон тэгирине үргэхэ, Буряад золгойтоо, манай энде ажабуудад бусдыне уладай һүр һүлдые үргэхэ гэгшэ хүсэл бүхы ардагтанай өйлөгдөно ёһотой.

УНШАГТЫ, ТАНИЛСАГТЫ
2-дохин ноурта, 1993 он, дуһаана, Ц.Д. Хамаевд до Россин Федеральнаа суг-лаанай Гүрнэй Дүүмын һун-галта үнэрэгэхэ Түбэй һун-лиүүн толи (үргэлжэлл); гуулин комиссис тухай; Дал гүүр; ажамирарха арга ба дэрхэ; Э. Вудас; Дорьбо, гүй байдалаа гараха; 4-дахин ноурта. Угай бэ, шогэй ула муурор. Д. Илг-дурова; «Дурдалга, домо-гуудлаа баһагаа татаг» (үр-хөблөө Ц.Д. Хамаевд ду-рсахалаа. Ц. Долгой); «Шарид дээрэн аршаан

Уран зохиолшо Ц.Д. Х. Хамаевай дурасхаалда

ШАРИЛ ДЭЭРЭНЬ АРШААН ДУНААЖА...

1955 он. Би БПН-д... 1959 онд Буряад... 1965 онд Буряад...

Цырен-Дондог ХАМАЕВ

ТОЛИЛОГДООГҮЙ ШҮЛЭГҮҮДЭЭ

- Урхан хабараар... Урхан хабараар... Урхан хабараар...

Эрдэни-Хайбзан Талвийшиг Бэлиггүйн толи

Цырен-Анчик Дугар-Нимаев хэблэлдэ бэлдэбэ

- Бурханай хүргэ ямар мэтэ байхан... Мүрэгэ бү үйлдэ... Мүрэгэ бү үйлдэ...

ЭХӨНЭРНИҮҮД БААЛ ТҮРҮҮЛНЭ

Беларусьта 47 мянга гаран ажалгүйшүүл бүридхэлдэ албаба. Эднэрэй 81 проценттэй эхөнэрнүүд байна.

УНШАА, ДУУЛАА ХЭН ГҮТ?

ТОЛГОНИ СААЗА Цран динариуудыг номуулар барлаһанай түлөө гомтэды толгойн саазада хүртүүлхэ гээд Багдадай засагариид шиндэбэ.

УНШАА, ДУУЛАА ХЭН ГҮТ?

МҮҮЖҮҮЛХЭ АРГАГҮЙ БАЙХАНА БОЛОЖО, НИМЭ ЯБАДАЛ ГАРГАБА. АМЕРИКАНЕЦУУД ҮЛӨГ! Панамын олонийтын дунда үнгэрэгдэһэн асуултын дүн гаргахдаа, харюусгалдай 71.6 проценттэй 2000 оной һуудлынь американецууд Панамата үлгэ гээд мэдүүлһэн байна юм.

ВАЛД ОЧИРОВА Дооло-Лашан дунда йргүүлһини ханга класс дүүргэһинийн һуудлар 1989 ондо Улаан-Удэ багшанарай 1-дүхи үндэстэнэ хурахаа ороо һан. Бэе башлар наһанһаа хойно багша болохо гэһэн нийт үзэсгэлһиний энэл жэлдэ һа багшаанарынь һаа бөөдүлдэжэ эхилэ һон.

Урхан хабараар Урғы сэгитэл бултайһан, Урғы дугаар Улаан сэдхэхтэ халлаһан Хан нүхэди Найнаан тэбдэ юмта даа. Мэлүүхан нутагтанай Халһаан үгы хамнай даа. Улаан хэднэгэ Улаан үгыг аршаанһаа, Бурал элһэгэ Билгэ төбю хүхэнһөө Бугаата хүсэ Буршаагүй, өөр нэмэнхэй, Бугаата тагша Бодоо һэмдэн-нэрһэнхэй, Сигэһэнэй Эрһэгэ байгаа найдалтай. Шелэгүүдэн Эртэй худал байдалтай. Эх, тэд, нүхэди, Эрһэмһэн абаһан Хоһадаа, Эрһэн урғыдаг, Элһэгэ үзөөд хадгарбалта. Хажуу хажуубаа Халуун, хүйтэн аршаанай Шумагтамтай шуудалгалт — Шилдэг бэлдэгдэ Шэбэртэдэс. Улһэгэ хоһон Улаан Зудай тулахда, Хоолоо түүһэн, Хоолоо һуһанан жэлүүдэдэ, Хайраһан талхаа Хубаадаа эдөөд ябахдаа, Баян хубила

